

Роля не для кожнага

«Я САМА БЫЛА НА ІХ МЕСЦЫ»

Як спартсменка стала паслом Юнацкіх Алімпійскіх гульняў

Анастасія ЛЕСІК — былая спартсменка, яна дзевяць гадоў аддала гарналыжнаму спорту. Яе першы візіт на Юнацкія Алімпійскія гульні ў Інсбрук у 2012 годзе быў звязаны менавіта з ім. Дзяўчына прыняла ўдзел у спаборніцтвах у слаламе і заняла там 17-е месца. Аднак, пакінуўшы прафесійны спорт, Насця не захачала развітвацца з алімпійскім рухам і знайшла сябе ў новай ролі.

Перад Юнацкімі Алімпійскімі гульнямі 2016 года ў Лілехамеры Нацыянальны алімпійскі камітэт прапанаваў Анастасіі паспрабаваць сябе ў якасці маладога пасла. «Гэта неверагодна ўзрадавала, — дзеліцца Анастасія. — Паколькі я ўжо ўдзельнічала ў Юнацкіх Алімпійскіх гульнях, разумела маштаб турніру, заставалася толькі паглыбіцца ў свае службовыя абавязкі. Аказалася, гэта ўсё вельмі цікава». Пасада маладога пасла, хутчэй, абавязвае стаць старэйшым сябрам для юных спартсменаў. «Рабаты ў 14—16 гадоў і так дастаткова закрытыя з-за ўзросту, а тут яшчэ і спаборніцтва такога маштабу. Наша задача — дапамагчы ім раскрыцца, правільна настроіцца. Словам, зрабіць усё магчымае, каб ад Гульняў у іх засталіся толькі добрыя ўражанні», — расказвае суразмоўніца.

На Юнацкіх Алімпійскіх гульнях кожная дзяржава прадстаўляе свайго пасла. Такім чынам арганізацыйны камітэт імкнецца аб'яднаць спартсменаў з розных краін,

сфарміраваць дух алімпійскага руху з дапамогай іх сумеснага ўдзелу ў розных мерапрыемствах, арганізацыя якіх і ўскладаецца на плечы маладых паслоў. «Можна сказаць, што я з'яўляюся сувязным звяном паміж культурна-адукацыйнай праграмай Міжнароднага алімпійскага камітэта, якую распрацоўваюць спецыяльна для Юнацкіх Алімпійскіх гульняў, і рабятмі. Гэтая праграма скіравана на тасункі, знаёмства з іншымі ўдзельнікамі, праходжанне розных квізаў ад антыдапінгавага агенцтва, арганізацыю сустрэч з алімпійскімі чэмпіёнамі», — дадае гераіня. За тры месяцы да пачатку Гульняў з маладымі пасламі праводзяць розныя трэнінгі на тэмы аб'яднання і пераадолення сваіх страхай.

Вопыт Лілехамера не стаў для Анастасіі адзіным, сёлета яна павезла беларускіх спартсменаў у

Аргенціну, ужо на летнія Юнацкія Алімпійскія гульні. «Са спартсменамі я знаходжуся побач 24 гадзіны ў суткі, таму зразумела, што многае заўважаю: іх перажыванні, страхі. Падчас спаборніцтваў таксама ўвесь час з імі. Нават калі рабаты выступаюць адначасова ў розных месцах, я стараюся паспець усюды, пабыць і падтрымаць абсалютна кожнага. Таму што падтрымка — вельмі важная. Неадкладна рэагую, калі ў іх нешта здараецца. А мой козыр у тым, што я сама была на іх месцы і не па чутках ведаю ўсё, што адчуваюць яны», — расказвае Насця.

У вольны ад «пасольскай дзейнасці» час Насця Лесік займаецца трэнерскай працай — вучыць дзяцей гарналыжнаму спорту. Як прызнаецца дзяўчына, усё гэта дае ёй натхненне і энергію.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

КАБ ЖЫЛІ САМАЛЁТЫ Ў ПАЛЁТАХ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ.»

— Не ведаю, як калектыў паставіўся, калі я прыйшла. Напэўна, пахіхвалі: «Дзяўчо выршыла круціць гайкі, што з яе ўзяць». Але асабіста мне нічога крыўднага ніхто не казаў. Цяпер ужо давяраюць.

Вольга расказвае, што авіятэхнікаў-навічкоў чакае выпрабаванне багажным аддзяленнем. Маладых спецыялістаў адпраўляюць туды клеіць стыкі панеляў спецыяльнай гермастужкай, якая не прапускае паветра. Работа вельмі нязручная: адсек невысокі і даводзіцца поўзаць на каленках.

Допуск на самастойнае абслугоўванне самалётаў дзяўчына атрымала не адразу — для гэтага трэба было прайсці дадатковыя курсы. Вучоба і стажыроўка займаюць каля двух месяцаў, і допуск выдаецца не на ўвесь авіяпарк, а на асобную мадэль. Вольга ўжо асвоіла Boeing 737 Classic і Embraer 175 і 195.

У ангар на рамонт самалёты трапляюць не абавязкова пасля паломкі. Часцей гэта планавае тэхабслугоўванне. Так, Boeing 737 Classic адпраўляюць да тэхнікаў у ангар пасля 250 гадзін налёту. Адна з самых частых работ — замена колаў: з-за інтэнсіўнасці выкарыстання яны хутка зношваюцца. Праўда, Вольга колы, а таксама тормаз не мяняе, бо яны вельмі цяжкія (нават не кожнаму мужчыну хапае сіл зрабіць гэта аднаму).

«Тэхгляд» паветранага судна можа заняць некалькі дзён

і нават цэлы месяц. Напрыклад, калі праводзіцца с-чэск (від абслугоўвання), самалёт практычна цалкам разбіраюць. «Першы раз рабіць гэта было вельмі цікава. Заходзіш у салон — а там толькі «шкілет». Нячаста такое можна ўбачыць», — дзеліцца ўражаннем Вольга.

Цікава, а як сябе адчувае авіятэхнік на борце самалёта ў палёце? Надзейна, адказвае дзяўчына. Толькі бывае непрыемна бачыць, як іншыя пасажыры не ахайна паводзяць сябе ў салоне: паламанія рамяні бяспекі і столікі потым давядзецца рамантаваць ёй з калегамі.

Калі Вольга расказвае пра працу, часам задумваецца, як пэўныя агрэгаты называюцца на рускай мове: прасцей па-англійску, бо ўся дакументацыя вядзецца менавіта на гэтай мове.

Абнаўляць веды пра тэхніку трэба пастаянна. Перыядычна праводзяцца курсы па авіяцыйнай бяспецы, чалавечым фактарам. А калі спецыяліст перапынае стаж работы на год, то пасля яму нанова давядзецца пацвярджаць сваё пасведчанне, каб атрымаць права самастойна абслугоўваць самалёты.

Што патрэбна, каб стаць авіятэхнікам? Вольга адзначае, што галоўнае — інтарэс да прафесіі і мэтанакіраванасць:

— Калі я вучылася, мне казалі: «Ды не будзеш ты працаваць з тэхнікай, пасадзяць за паперкі». Трэба не звяртаць увагі на гэта і проста ісці да сваёй мэты.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

Бачыць мэту

ГІСТОРЫЯ І ГЕАГРАФІЯ

«залатога чалавека» з музея

Для 23-гадовага Багдана ГОЛЬМАНТА, ураджэнца Лідчыны, месцам размеркавання стаў Чэрвеньскі раённы краязнаўчы музей. На працы ён — старанны навуковы супрацоўнік, экскурсавод, дома — узорны муж і тата. Цікавіцца гісторыяй родных мясцін і адначасова стварае гісторыю свайго жыцця. Якую ён абавязкова раскажа нашчадкам...

У дзяцінстве Багдан марыў стаць, як сам кажа, «лётчыкам-верталётчыкам». Але ў выніку на выбар будучай прафесіі паўплывала школьнае захапленне гісторыяй. У пачатку сёмага класа ён цалкам прачытаў свае падручнікі па «Сусветнай гісторыі» і «Гісторыі Беларусі», потым — кнігі старэйшага брата за наступны год. Калі ж былі адолены і яны, узяўся за дадатковую літаратуру.

У сям'і Багдана не было ніводнага навукоўца. Але яго бацька-электрык імкнуўся стварыць радавод, маці шмат чытала. У сям'і хлопец быў экспертам, прафесійна адказваў на пытанні бацькоў і сяброў. Таму сумненняў не было: Багдану трэба на гістака.

— Паступіць адразу не атрымалася, — прыгадвае Багдан. — Спачатку я вырашыў адпачыць год перад наступнай спробай. Але падумаў: навошта дарма сядзець? І скончыў вучылішча. Не абмінуў долі стаць электры-

кам, як бацька. (Усміхаецца.) Далей пайшоў вучыцца ў Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт культуры і мастацтваў на музейзнаўства. Маімі выкладчыкамі былі сапраўдныя прафесіяналы, вядомыя гісторыкі. Напрыклад, Алег Анатольевіч Трусаў расказваў пра часы, у якія жыву сам, бо пра іх мала было напісана ў кнігах. Што-што, а цікава расказаць ён умее. (Усміхаецца.) А Ірына Навумаўна Колбава змагла захапіць мяне нумізматыкай. Ад яе даведаўся, што гісторыя нашых грошай насамрэч багатая...

Гісторыя сям'і Багдана таксама багатая і цікавая.

— Па нацыянальнасці мы — палякі, — гаворыць ён. — А вось прозвішча, хутчэй за ўсё, анямечанае. Гольмант сугучна з «гольдман», што ў перакладзе з нямецкага — «залаты чалавек». Была версія, што яно аднекуль з Ірландыі... (Смяецца.) Маці — таксама з польскімі каранямі. Што цікава, сам Багдан польскую мову вывучыў толькі ва ўніверсітэце. Яна спатрэбілася для курсавой працы па геральдыцы. «Вырашыў я пісаць пра польскі герб, — расказвае хлопец. — А ў нашых бібліятэках інфармацыі было вельмі мала. Давялося шукаць у польскіх крыніцах. Знаходзіў сайты, сам перакладаў, пісаў — мне падабалася».

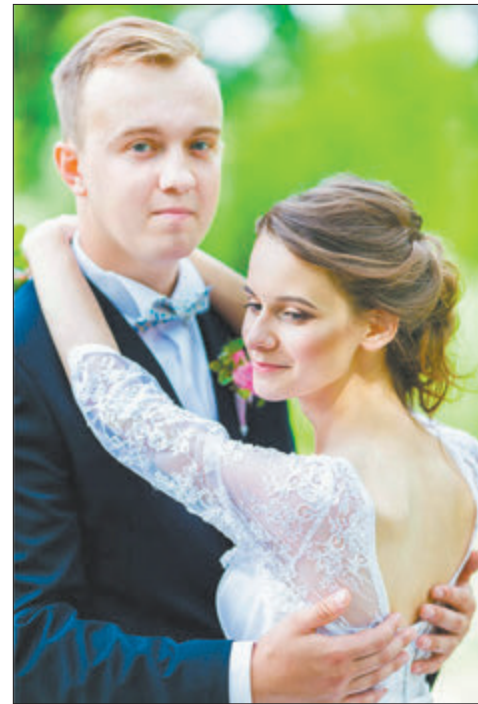
А яшчэ Багдан добра размаўляе па-беларуску і вядзе на беларускай мове экскурсіі ў музей. У прыватнасці, ездзіць з выстаўкамі

па школах, расказвае пра ордэны і медалі Вялікай Айчыннай вайны.

— Мне падабаецца мая прафесія, — кажа Багдан. — Знаёмлюся з творчымі людзьмі, маю стасункі з дзецьмі, тлумачу ім штосьці, як настаўнік. Бывае, вядома, цяжка. Напрыклад, распісаю я сабе экскурсію пра ўзнагароды для 13-14-гадовых, а прыводзяць першакласнікаў. Тады мяняю тактыку. Тут трэба і сур'ёзным быць, і зрабіць так, каб цябе зразумелі... А яшчэ для нашай прафесіі патрэбна фантазія. Калі расказваем гісторыю карціны, пра якую аўтар амаль нічога не гаворыў, даводзіцца штосьці выдумляць, хоць я гэтага і не люблю. Здараецца, што мастак прыходзіць на выстаўку сваіх карцін і чуе: «У гэтым творы аўтар хацеў выказаць сваю боль...» Мастак паслухае-паслухае і скажа: «Мабыць, так, мабыць, так. Я і не думаю пра гэта раней, а вось цяпер дакладна...». Гэта смешна.

Калектыў музея і бібліятэкі Багдану таксама даспадобы. «Я ўсім на дні нараджэння вершыкі па-беларуску пішу, — кажа ён. — За год ужо кожнага так павіншаваў. А яны мне ў адказ калектыўна напісалі. Весела было».

...Дарэчы, ва ўніверсітэце Багдан не толькі набыў прафесію, але і жонку сабе знайшоў. «Я вучыўся на музейнай справе, Ганна — у паралельнай групе, на менеджменце па турызме. Убачыліся, разгаварыліся, пачалі

З жонкай Ганнай.

сустрэкацца. Пабраліся шлюбам на трэцім курсе, таму паспелі разам пажыць у інтэрнаце. Цяпер яна са мной, у Чэрвені. Гадуе нашу маленькую Кірачку».

Адпрацоўваць Багдану засталося менш за год. Гаворачы пра далейшыя планы, ён кажа, што хоча вярнуцца на радзіму, у Ліду, і працаваць у мясцовым краязнаўчым музеі. Палапляць існуючыя экспазіцыі, прыдумляць новыя, вывучаць і далаўняць гісторыю родных мясцін.

Юлія АДАМОВІЧ,
студэнтка IV курса
факультэта журналістыкі БДУ.

ЗВЯЗДА